

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Corjan Angela în numele inculpatului Gorpasîn Ivan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Șoldănești din 02 august 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

Gorpasîn Ivan XXXXXXXX,

născut la XXXXXXXX, originar din s. XXXXXXXX, r-nul XXXXX și domiciliat până la reținere în s. XXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 05 ianuarie 2016 - până la 02 august 2016; (instanța de fond);

2. de la 19 august 2016 - până la 19 octombrie 2016; (instanța de apel);

3. de la 20 ianuarie 2017 - până la 12 aprilie 2017; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 02 august 2016, Gorpasîn Ivan a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Bondarenco A., prejudiciul material în sumă de 458,1 lei și prejudiciul moral în sumă de 9541,90 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, Gorpasîn Ivan la 26 noiembrie 2015 ora 10⁰⁰ aflându-se la domiciliul său din s. XXXXXX, r-nul XXXXXXXX, urmărind scopul de a-și impune autoritatea asupra membrilor familiei, i-a aplicat concubinei sale Bondarenco Ana mai multe lovituri cu o coadă de topor peste corp, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 324/D din 21.12.2015, vătămări corporale medii.

Tot el, la 04 decembrie 2015, aproximativ la ora 15⁰⁰ aflându-se la domiciliul său din s. XXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX, urmărind scopul de a-și impune autoritatea asupra concubinei sale Bondarenco A., a stricat un telefon și un DVD cauzându-i părții vătămate suferințe fizice și psihice.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Corjan A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea suspendării condiționate a pedepsei stabilite sau numirea unei pedepse alternative sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Micșorarea cuantumului prejudiciului moral dispus pre achitare.

În argumentarea soluției solicitate apelanta a menționat că instanța la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de faptul că inculpatul are la întreținere 2 copii minori, dânsul fiind unicul întreținător al familiei. La fel, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea fiind provocat de acțiunile amurale ale părții vătămate. Suma încasată cu titlu de prejudiciu moral este exagerat de mare.

La 21.09.2016 avocatul Gojan A. a depus cerere prin care a solicitat aplicarea în privința lui Gorpasîn I. a prevederilor art. 11 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, apelul declarat a fost admis din alte motive decât cele invocate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal în privința lui Gorpasîn I. pe epizodul din 04.12.2015 a fost încetat pe motiv, că fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută la art. 78¹ Cod contravențional.

În temeiul art. 30 Cod contravențional procesul contravențional a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Gorpasîn I. a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal (fapta din 26.11.2015) la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Dispozițiile sentinței referitor la acțiunea civilă au fost menținute fără modificări.

5. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a menționat, că acțiunile lui Gorpasîn I. pe epizodul de violență în familie din 04.12.2015 în legătură cu modificările operate prin Legea nr. 661 din 16.03.2016 în art. 201¹ Cod penal, constituie o contravenție, astfel Colegiul a considerat necesar de a dispune încetarea procesului penal în privința lui Gorpasîn I. pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută la art. 78¹ Cod contravențional.

În continuare instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului pe epizodul

din 26.11.2015, urmează corect a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

Soluționând chestiunea referitoare la pedeapsa, care urmează a fi stabilită inculpatului Colegiul a menționat, că ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele în care aceasta a fost comisă, corectarea și reeducarea lui Gorpasin I. este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate cu stabilirea pedepsei închisorii la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia acesta a fost condamnat.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiate cerințele apărării referitor la aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului dat fiind faptul că, fapta prejudiciabilă săvârșită de acesta cade sub interdicțiile stabilite la art. 10 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia. În continuare s-a specificat că în speță nu sunt aplicabile nici prevederile art. 11 din Legea nominalizată, pe motiv că aceasta se aplică persoanelor condamnate care execută pedeapsa.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Corjan A. în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6),12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite prin sentință și/ sau aplicarea prevederilor art. 11 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia. Micșorarea cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare.

În argumentarea soluției solicitate recurenta a invocat următoarele:

- instanța de apel examinând cauza contrar prevederilor art. 409 alin. (2) și 410 alin. (1) Cod de procedură penală a creat o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat apelul;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume:

✓ posibilitatea aplicării prevederilor art. 11 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia;

✓ micșorarea cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare.

-reîncadrând acțiunile inculpatului pe două sau mai multe epizoade distincte între ele și aplicându-i o nouă pedeapsă de 1 an, instanța de apel i-a agravat situația inculpatului.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură

penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că, rejudecând cauza, instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept, și respectiv corect a încadrat acțiunile inculpatului, iar pedeapsa i-a fost stabilită în strictă conformitate cu prevederile art. 6,7,61,75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, avocatul Corjan A. a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, din care rezultă că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând textul deciziei contestate, se observă că instanța și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la toate motivele apelului declarat, a supus unei cercetări minuțioase toate probele administrate la dosar, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina lui Gorpasîn I. în săvârșirea infracțiunii de violență în familie cu vătămarea medie a integrității corporale, este dovedită pe deplin.

Tot aici, Colegiul penal reține, că instanța de apel s-a pronunțat asupra argumentului invocat de apărare referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 11 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia și just a menționat că prevederile acestui articol nu sunt aplicabile în privința lui Gorpasîn I. deoarece fapta prejudiciabilă comisă de inculpat cade sub interdicțiile art. 10 alin. (1) lit. d) al Legii sus menționate.

Alegațiile recurenței prin care se indică că în speța supusă judecării instanța de apel contrar prevederilor 410 alin. (1) Cod de procedură penală a creat o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat apelul, Colegiul penal le respinge ca neîntemeiate.

Sub acest aspect instanța de recurs statuează, că, deși Curtea de Apel a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre reîncadrând acțiunile inculpatului din prevederile art. 201¹ alin. (2) lit. b) în cele ale art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, prin aceasta nu i s-a agravat situația inculpatului, or în speță instanța de apel i-a stabilit lui Gorpașin I. aceeași categorie de pedeapsă (închisoarea) în aceeași limită (1 an), ca și instanța de fond. Mai mult nu a fost modificat nici tipul de penitenciar în care inculpatul urmează să execute pedeapsa stabilită.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral, instanța de recurs constată că, instanța de fond la determinarea cuantumului sumei dispuse spre încasare în beneficiul lui Bondarencu A. a ținut cont de criteriile de determinare a prejudiciului moral, a legislației ce reglementează repararea acestui prejudiciu, or în absența unor criterii pe baza cărora să se poată realiza o cuantificare obiectivă a prejudiciului moral, acesta se stabilește în raport cu consecințele negative suferite de persoană, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost concepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a menținut cuantumul prejudiciului moral stabilit de prima instanță, care la stabilirea sumei dispuse spre încasare, a ținut cont de suferințele suportate de pătimită, dar și de gradul de vinovăție al inculpatului, tipul vinovăției prin care s-a comis infracțiunea (din intenție), cât și de posibilitățile reale ale inculpatului de a achita sumele percepute.

Tot aici, Colegiul reține și prevederile art.23 alin.(2) Cod de procedură penală potrivit căreia victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Reieșind din conținutul art. 1422 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care unei persoane i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

În temeiul art.1423 alin. (1) Cod Civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de

procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

La acest capitol, Colegiul reține, că în urma acțiunilor inculpatului starea sănătății părții vătămate Bondarencu A. a fost prejudiciată, aceasta a suferit fractură dublă a coastei IX pe stânga, echimoză masivă pe partea dreaptă și edem a țesuturilor moi pe toace, *fiindu-i cauzată o dereglare a sănătății de lungă durată.*

Tot aici, instanța de recurs mai menționează, că deși Gorpasin I. este pentru prima dată atras la răspundere penală, din materialele cauzei rezultă, că anterior prin încheierile Judecătorei Șoldănești din 28.12.2015 și 14.06.2016 în privința lui Bondarencu A. și copiilor minori ai acesteia au fost aplicate măsuri de protecție de la acțiunile violente ale inculpatului, pe care ultimul nu le-a respectat. Prin urmare, se atestă că, acțiunile violente ale inculpatului durează o perioadă îndelungată, fapt care negativ s-a răsfrânt asupra stării emoționale a pătimatei. Aceste suferințe au fost apreciate de instanța de fond în sumă de 9541,90 lei, sumă, care în viziunea instanței de recurs este echitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul conchide, că prevederile legale în această privință au fost respectate, instanța de judecată stabilind existența unui prejudiciu moral cauzat părții vătămate întemeiat a dispus recuperarea acestuia prin stabilirea și achitarea unui echivalent bănesc care a fost apreciat de instanțele de fond în mărime de 9541,90 lei.

Acestea fiind menționate, instanța de recurs relevă că este neîntemeiat argumentul avocatului prin care se indică, că suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral este exagerată.

Referitor la solicitările recurente privind aplicarea în privința lui Gorpasin I. a prevederilor art. 90 Cod penal și dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite Colegiul reține, că în speță pedeapsa aplicată inculpatului este la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, iar în cazul în care instanțele de judecată constată circumstanțe atenuante și reduc pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

În așa mod, rezultă că instanța de apel a adoptat o decizie argumentată cu respectarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație toate circumstanțele concrete ale cauzei, caracterul și gravitatea infracțiunii

săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea persoanei vinovate, consecințele survenite în rezultatul comiterii infracțiunii, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului.

În consecință, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatului, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, dispunând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Corjan Angela în numele inculpatului Gorpasîn Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui *Gorpasîn Ivan XXXXXXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 11 mai 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti